

"Zajednički napor" – u službi naroda

PAZI!

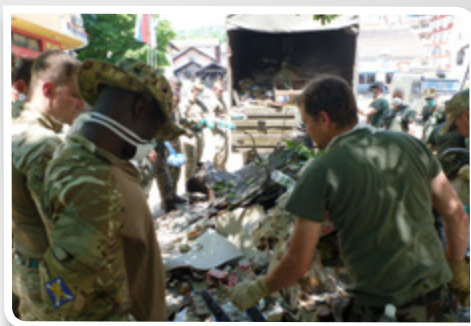
PAZI! MINE SE KREĆU

POPLAVE I EROZIJE TLA POMIJERAJU MINE VAN OZNAČENIH PODRUČJA!

U ovom broju:

- 04** UVOD
- 05** POPLAVE U BIH
Fotografije: Herbert Pendl
- 06** ANGAŽMAN EUFOR-A
- 07** ORUŽANE SNAGE BIH – VIŠE OD VOJSKE
- 08** SOLIDARNOST NA DJELU/POMOĆ SUSJEDA
- 09** DOPRINOS SLOVENIJE
- 10** ODGOVOR EUFOR-A NA PRIRODNE KATASTROFE
- 11** POSJETA OPERATIVNOG ZAPOVEDNIKA EUFOR-A
- 12** ANGAŽIRANOST VOJSKE ŠVICARSKÉ
- 13** POMOĆ U ODLAGANJU VIŠKA NAORUŽANJA I MUNICIJE
- 14** EUFOR MEDICINSKI TIM ZA EVAKUACIJU

Zajednički napor 2014 15

ČETE REZERVNIH SNAGA EUFOR-A **16**

RADITI NA DOBROBIT SVIH **18**

DVOSTRUKA UPOTREBA ORUŽANIH SNAGA **21**

FORUM ZA PROSPERITET I ZAPOSŁJAVANJE **22**

TIHA PRIJETNJA – MINE **23**

AKCIJA DONIRANJA KRVI **25**

GLOBALNO ZATOPLENJE **27**

PREVENCIJA SEKSUALNOG NASILJA U KONFLIKTIMA **29**

MEHTER **30**

POČITELJ **31**

IMPRESUM

EUFOR PAO, HQ EUFOR
Camp Butmir, Sarajevo,
71000 Bosna i Hercegovina
E-mail: teme@eufor.eu.int
www.euforbih.org

Potražite nas na:

ISBN 978-92-824-2740-8
doi 10.2860/22325

Redakcija:
Almina Bašić

Ured za odnose s javnošću (PAO):
kapetan Nicolai Tscholl, major Alice Williams-Allden

Štampa:
AMOS GRAF d.o.o., Sarajevo

Ove se novine ne prodaju, ne podliježu porezu prema statutu o oružanim snagama, potpisanom u Wright Pattersonu - Zračna baza Dayton, Ohio, USA - 21. novembra 1995. godine.

Dragi čitatelji,

Prije svega bih želio izraziti svoju tugu zbog gubitka ljudskih života i materijalne štete na kućama i infrastrukturi koje je stanovništvo Bosne i Hercegovine pretrpjelo u nedavnim poplavama koje su pogodile i susjedne zemlje Hrvatsku i Srbiju.

U poplavama su hiljade ljudi ostali bez svojih domova, uništene su škole i komunalne službe, a poljoprivreda, industrija i sve vrste preduzeća su opustošeni, što je dodatno pogoršalo već lošu privrednu situaciju. Prema ocjeni domaćih vlasti i međunarodne zajednice, najvažnije pitanje je obnova stambenih objekata, obrazovnog sistema i privrede, što će i biti tema međunarodne donatorske konferencije koja će se održati u Briselu 16. jula.

Kao istaknuti dio sveobuhvatnog pristupa Europske unije Bosni i Hercegovini, EUFOR je pružio pomoć lokalnim vlastima pri spašavanju i otklanjanju posljedica ove prirodne katastrofe. Prvo je izvršen prijevoz oko 140 tona humanitarne pomoći stanovništvu i Oružanim snagama BiH, zatim prijevoz spasilačkih ekipa i hitna evakuacija na sigurno, uključujući medicinsku, oko 900 ljudi. Tokom vježbe "Zajednički napor", koja je izvođena sa Oružanim snagama BiH i tri rezervne čete EUFOR-a iz Ujedinjenog Kraljevstva, Slovenije i Austrije, naš glavni napor bio je usmjeren na uklanjanje naplavina i otpada iz domova i poslovnih prostora, deratizaciju, prijevoz i popravku cesta.

EUFOR je također učestvovao i u procesu vršenja procjene potreba za sanacijom, a program za osposobljavanje i obuku Oružanih snaga BiH se nastavlja provoditi s ciljem stvaranja efikasnog

General-major Dieter Heidecker

vojnog instrumenta koji je sposoban za vršenje humanitarne uloge u skladu sa principom "dvostruka upotreba snaga".

Detaljanom analizom uočenih i naučenih lekcija će se osigurati da Oružane snage Bosne i Hercegovine budu još bolje pripremljene i obučene da se uhvate u koštac sa prirodnim katastrofama i nesrećama u budućnosti.

Spoštovanjem,

*General-major
Dieter Heidecker
Komandant EUFOR-a*

Procjenjuje se da je preko 1.2 miliona ljudi, odnosno 40% stanovnika BiH, pogođeno najstrašnijim poplavama ikada zabilježenim u zemlji. Osim direktnih posljedica poplava, gdje je voda potopila desetine gradova i sela, prisutna je opasnost od klizišta, ali i minskih polja, kao i zaraznih bolesti. Desetine mrtvih, hiljade koji su ostali bez kuća, ogromne načinjene štete i prijetnja višegodišnje ekonomske krize. Katastrofalne poplave koje su zadesile Bosnu i Hercegovinu, kao i Hrvatsku i Srbiju, najgore su u njihovoj historiji.

Nakon što je primio službeni zahtjev od strane Ministarstva sigurnosti, za pružanje pomoći bh. vlastima, EUFOR je bio spreman da djeluje u akcijama spašavanja lokalnog stanovništva. Već prvoga dana, četiri helikoptera djelovala su na području Zenice, Maglaja, Tuzle i Šamca kako bi se evakuirali najugroženiji, pacijenti za dijalizu, trudnice, ali i drugi koji su se nalazili u opasnim područjima.

Predstavnici EUFOR-a su kontinuirano pratili situaciju od samog početka, nakon primljenog

Posmatrano iz zraka, skoro trećina BiH, uglavnom sjeveroistočnog dijela zemlje, izgleda poput ogromnog blatnog jezera, sa potopljenim kućama, putevima i željezničkim tračnicama

zahtjeva za pružanje pomoći lokalnim vlastima. Svi helikopteri EUFOR-a djelovali su od početka kriznog stanja u zemlji. Kopnene snage sa vozilima su u okviru svojih mogućnosti, također pružale podršku bh. vlastima i stanovništvu.

Angažiranje EUFOR –a

Tisuće ljudi spašeno od strane EUFOR-a

Načelnik stožera EUFOR-a, brigadni general András Szűcs, izrazio je spremnost snaga Europske unije u pružanju pomoći ugroženima: "Najvažnije je spašavanje života i pružanje potpore stanovništvu koje se nalazilo u izuzetno teškoj situaciji. Mi smo pomagali svima, rame uz rame sa Oružanim snagama Bosne i Hercegovine i civilnim vlastima dok god je to bilo potrebno", rekao je brigadni general Szűcs.

Načelnik Stožera EUFOR-a, brigadni-general András Szűcs

Pomoći tamo gdje drugi ne mogu

U posljednjih nekoliko tjedana, EUFOR je pružao humanitarnu pomoć vlastima BiH, izvršio oko 800 evakuacija, spasivši oko 1.300 ljudi.

Oružane snage BiH – više od vojske

Oružane snage BiH (OSBiH) pokazale su izuzetnu hrabrost i nesebičnu angažiranost svih svojih ljudskih i materijalno-tehničkih resursa u akcijama spašavanja stanovništva zahvaćenog poplavama. Još od samog početka vremenskih nepogoda u zemlji, Oružane snage dale su veliki doprinos u spašavanju ljudi ugroženih od poplava. Mnogo vojnika stalno je bilo angažirano u najkritičnijim područjima u državi, gdje su spasili desetine hiljada ljudi. Osam helikoptera, pedeset čamaca, desetine ambulantnih kola bili su svakodnevno raspoređeni i angažirani na izvlačenju djece, žena starih i iznemoglih lica.

Anto Jeleč, načelnik Zajedničkog stožera OS - „Obveza Oružanih snaga je da pomognu ljudima u kritičnim situacijama – ovo je bio ozbiljan test za Oružane snage BiH”

“Kada su poplave paralizirale veliki dio Bosne i Hercegovine, više od 20,000 ljudi je evakuirano, a od tog broja, Oružane snage su spasile 6,000,” izjavio je Anto Jeleč, dodajući kako je oko 1,500 vojnika bilo angažirano u misiji spašavanja.

Solidarnost na djelu

BiH je nakon ove nesreće zahvatio val solidarnosti što je neprocjenjivo kada se radi o spašavanju života i zbrinjavanju ljudi. Zemlje EU mnogo su pomogle BiH, ipak, bilo je lijepo vidjeti buđenje građanskog duha bivših jugoslovenskih zemalja koje su pomagale jedna drugoj tokom ove katastrofalne nesreće.

Sve institucije bile su involvirane u pružanju podrške i ublažavanju posljedica usljed poplava i klizišta. Situacija na terenu, u kriznim područjima, bila je vrlo teška i zahtijevala je odlučan odgovor svih nivoa vlasti. Predstavnici različitih zajednica radili su zajedno, a to je upravo način kako se treba tako nastaviti i u budućnosti. Nije bitno kako se ko zove ili odakle dolazi, koje je nacionalnosti. Svi su bili ujedinjeni sa istim ciljem, kako pomoći najranjivije.

Podrška susjeda

Hrvatska Vlada je osigurala dva helikoptera Hrvatskih zračnih snaga, sa dva člana ekipe, kao i dvije jedinice za spašavanje i potragu. Ukupno 15 članova Hrvatskih oružanih snaga bilo je raspoređeno u BiH, a izvršeno je oko 200 letova, transportirano oko 500 ljudi i 90 tona različitog materijala.

Slovenačka vojska u akciji spašavanja

Dramatičan momenat izvlačenja tromjesečne bebe u Šamcu

Bivša jugoslovenska republika Makedonija ponudila je tim sa 30 članova i 6 čamaca, humanitarnu pomoć, kao i Crna Gora. Slovenija je također obezbijedila jedinicu za spašavanje sa četiri čamca, dva helikoptera, kao i opremu potrebnu za evakuaciju.

Postrojbe iz Hrvatske

20 tona hrane za BiH i Srbiju iz Bivše jugoslovenske Republike Makedonije

Značajan doprinos EUFOR-u

Predsjednik Pahor posjetio je Glavnistožer EUFOR-a, kao i slovenačke postrojbe koje služe u misiji u BiH. Predsjednik se susreo sa zapovjednikom EUFOR-a, general-bojnikom Dieterom Heideckerom koji je zahvalio g.Pahoru za doprinos koji su pružili njegovi vojnici, te izrazio želju za nastavak dobre suradnje u budućnosti. Slovenija ima određeni broj vojnika trenutno raspoređenih u EUFOR-u, dok je nedavno čak 120 vojnika bilo angažirano u okviru jedne od pričuvnih satnija koje su pristigle u BiH kako bi pomogle Oružane snage tijekom krizne situacije.

Postrojbe koje su došle iz Slovenije, bile su sastavljene od pješačkog voda, specijalnih postrojbi za veterinarstvo i dekontaminaciju, koje su radile na dezinfekciji područja kako bi se spriječilo širenje bolesti nakon poplava.

Predsjednik Slovenije, g. Borut Pahor, u posjeti EUFOR-u

Slovenačka satnija EUFOR-a bila je opremljena sa 24 vozila, uključujući transportere, kamione, cisterne za vodu i gorivo i autobus. Njihova posebna oprema uključivala je kemijski i biološki laboratorij koji se koristi za testiranje zagađenog tla i vode, nakon prirodne katastrofe.

Odgovor EUFOR-a na prirodne katastrofe - Predanost misiji na zavidnom nivou

“Dio mandata EUFOR-a jeste pružanje podrške bh.vlastima u održanju sigurnog okruženja u BiH, dok se drugi dio odnosi na provođenje programa osposobljavanja i obuke Oružanih snaga BiH. U skladu sa našim mandatom, mi ne pripadamo skupini organizacija kojima je prioritet odgovor na prirodne katastrofe i ne možemo djelovati samostalno, već po zahtjevu vlasti BiH”, izjavio je zapovjednik EUFOR-a i dodao kako uvijek ima prostora za poboljšanje. “Stvari mogu biti bolje u pogledu opreme i obuke za misije. Uvijek trebamo izvući pouke iz situacije ove vrste i uvijek biti spremni za njih. Sljedeći korak je da se provede temeljita analiza naučenih lekcija, tako da svi možemo naučiti od onoga što je dobro urađeno,

Pričuvne snage iz Austrije angažirane na rekonstrukciji puteva

ali isto tako gdje su potrebna poboljšanja, tako da znamo kako djelovati ubuduće u istim slučajevima”.

Austrijska postrojba za pružanje pomoći u elementarnim nepogodama izvršila je pročišćavanje vode za lokalne stanovnike. Vodu su popili i generali Heidecker i Jeleč, kao i ministar Osmić

Satnija turskog kontingenta EUFOR-a prevozila je humanitarnu pomoć iz tuzlanske zračne luke u Maglaj, Žepče i Doboj. Pomoć se sastojala od generatora, medicinske opreme, deka, hrane i vreća za spavanje

Pripadnici mađarskog kontingenta angažirani na pružanju pomoći

Posjeta Operativnog zapovjednika EUFOR-a

General sir Adrian Bradshaw, operativni zapovjednik EUFOR-a, boravio je 9. i 10. lipnja u posjeti BiH kako bi posjetio trupe EUFOR-a koje pomažu Oružanim snagama BiH u njihovom radu na otklanjanju posljedica poplava.

General Bradshaw je u Glavnom stožeru EUFOR-a informiran o aktivnostima u okviru Operacije "Althea", s posebnim osvrtom na nedavne poplave. Posjetio je Predsjedništvo BiH, Ured Razvojnog

programa UN-a (UNDP) i Ministarstvo obrane BiH u Sarajevu. Zajedno sa general-bojnikom, Dieterom Heideckerom bio je u obilasku područja pogođenih poplavama na sjeveru zemlje, te je imao mogućnost da iz prve ruke vidi razmjere štete prouzročene poplavama. To su područja na kojima su trupe EUFOR-a angažirane na "Zajednički napor", gdje zajedno sa Oružanim snagama pružaju pomoć u poplavama pogođenim područjima.

"Satnije pričuvnih snaga EUFOR-a su trebale doći u BiH zbog zajedničke vježbe sa Oružanim snagama BiH, ali je radi nedavnih poplava njihova zadaća promijenjena u zadaću pružanja pomoći Oružanim snagama na područjima pogođenim poplavama. Danas sam se uvjerio da od ovoga nemaju koristi samo najugroženija područja u BiH, nego i Oružane snage BiH koje razvijaju sposobnost zajedničkog rada sa vojnicima iz drugih zemalja na pružanju

Ministar Osmić i general sir Adrian Bradshaw

pomoći područjima pogođenim elementarnim nepogodama ove vrste", naglasio je general Bradshaw.

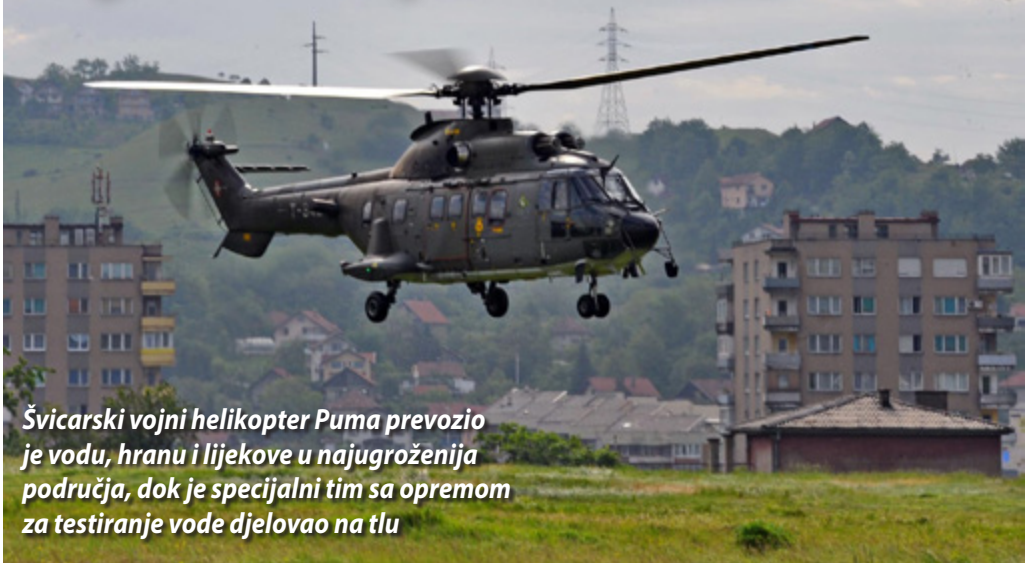
EUFOR nastavlja pomagati bh. vlasti u rješavanju problema viška streljiva i oružja

General Bradshaw je istaknuo važnost EUFOR misije Althea i njenih glavnih zadataka – izgradnja kapaciteta i obuka Oružanih snaga BiH, kao i potpora koju pruža državnim institucijama u održanju stabilnog i sigurnog okruženja. Tijekom njegove posjete BiH, general Bradshaw je posjetio

je skladišta streljiva i oružja, naglašavajući kako prisustvo viška streljiva i oružja u BiH nastavlja biti prijetnja sigurnosti. Stoga EUFOR, zajedno sa međunarodnom zajednicom, nastavlja pružati potporu bh. vlastima u rješavanju ovog problema.

Angažiranost Vojske Švicarske

Švicarski vojni helikopter Puma prevezio je vodu, hranu i lijekove u najugroženija područja, dok je specijalni tim sa opremom za testiranje vode djelovao na tlu

Europske snage u Bosni i Hercegovini imale su i potporu od strane Oružanih snaga Švicarske. Helikopter 'Puma' koji je, inače, u sastavu KFOR-a (Misija na Kosovu), također je bio uključen u akcijama pružanja pomoći poplavljenim područjima.

Švicarska 'Puma' koja je trenutno raspoređena u misiji KFOR-a, stigla je u BiH već 20. maja 2014., kako bi pomogla pripadnicima EUFOR-a tijekom akcija spašavanja. Nakon što je zadatak završen, švicarska posada se vratila na Kosovo.

Tijekom djelovanja u BiH, posada helikoptera "Puma" obavila je 90 evakuacijskih letova, spasila oko 220 ljudi i prevezla preko 100 tona osnovnih namirnica. "Možete se vratiti na Kosovo visoko uzdignute glave zbog odlično obavljenog posla. Služite na čast KFOR-u i švicarskoj vojsci, a svojim marljivim radom tijekom dva posljednja tjedna zadužili ste BiH", istakao je zapovjednik EUFOR-a general-bojnik Dieter Heidecker i zahvalio im se na izuzetnom zalaganju tijekom nekoliko posljednjih nedjelja.

Posada švicarskog helikoptera koja je sudjelovala u akcijama EUFOR-a, vratila se na Kosovo

Pomoć u odlaganju viška naoružanja i municije

Švicarska donirala 79 viljuškara Ministarstvu odbrane i OS BiH

Vlada Švicarske donirala je 79 viljuškara Ministarstvu odbrane i OS BiH.

Doniranu opremu je u ime Švicarske Konfederacije uručio ambasador Švicarske u BiH André Schaller, izrazivši nadu da će viljuškari biti od koristi timovima na terenu i pomoći stanovništvu u

područjima zahvaćenim poplavama. "Ova donacija će značajno poboljšati operativne i tehničke mogućnosti OS BiH. Ovih 79 viljuškara stigli su kao rezultat zalaganja Strateškog komiteta za oružje, municiju i minsko-eksplozivna sredstva", izjavio je ministar Osmić. Ova donacija je konkretan doprinos Švicarske u izgradnji kapaciteta OS BiH u procesu zbrinjavanja ogromnih količina opasnog naoružanja u BiH.

Svečanosti primopredaje su prisustvovali i predstavnici GŠ EUFOR-a, odnosno komandant general-major Dieter Heidecker

EUFOR Medicinski tim za evakuaciju

Hitna medicinska pomoć spašava živote

EUFOR je pomagao u u evakuaciji stanovništva iz područja pogođenih poplavama u BiH, koristeći svoje helikoptere koji su još uvijek stalna podrška pružanja pomoći. EUFOR medicinski tim za evakuaciju, koji se sastoji od tri ljekara i dva spasitelja, pružao je hitnu medicinsku pomoć već u helikopterima EUFOR-a, koji su vršili evakuaciju. Hitna medicinska pomoć i prijevoz do bolnice pruženi su hiljadama civila, uključujući djecu i starije osobe.

Povrijeđene i bolesne osobe su na vrijeme prevezene i medicinsko osoblje im je pružalo svu potrebnu pomoć.

Zajednički napor 2014

Zajednički rad EUFOR-a i Oružanih snaga BiH

Vježba u kojoj sudjeluju Oružane snage BiH zajedno sa EUFOR-om, poznata pod nazivom "Zajednički napor 2014", a čiji cilj je pružanje pomoći civilnom stanovništvu u ovoj teškoj situaciji, realizirana je širom BiH. U vježbi je sudjelovalo više od 750 pripadnika OSBiH, oko 450 pripadnika EUFOR-a, uz angažiranje helikoptera, velikog broja inženjerskih mašina, kamiona i drugih resursa. OSBiH Timovi za civilno vojnu saradnju i EUFOR LOT timovi primili su zahtjev od civilnih vlasti i sukladno tome se i angažirali.

Kapetan Ivo Deanović iz Pete pješadijske brigade OS BiH rekao je kako je vježba implementirana u skladu sa standardnim operativnim procedurama, čime su dodatno pojačane aktivnosti pomoći stanovništvu. "Većina učesnika vježbe bili su angažirani u četiri područja, Maglaj, Doboj, Posavina i Brčko distrikt, na čišćenju ulica, vrtića i zdravstvenih ustanova, uklanjanju otpada i prijevozu humanitarne pomoći", izjavio je kapetan

Komandant EUFOR-a sa pripadnicima Multinacionalnog bataljona u Šamcu

Deanović. Kako je rekao ministar odbrane BiH, Zekerijah Osmić, OS BiH su spremne da odlučno, hrabro i požrtvovano pomažu ugroženom stanovništvu. "Ova vježba je ujedno i potvrda naše želje da svim raspoloživim resursima aktivno sudjelujemo u otklanjanju posljedica elementarnih nepogoda koje su zadesile BiH", izjavio je ministar.

EUFOR Rezervne trupe stigle su u BiH sa specijaliziranom opremom za minsko-eksplozivna sredstva

Ova oprema (za minsko-eksplozivna sredstva) je korištena za otkrivanje mina i drugih neeksplozivnih ubojnih sredstava (NUS), koje su vojnici pronašli tokom sprovođenja svojih dužnosti u BiH. Njihove

aktivnosti su bile od velikog značaja, s obzirom na to da su mine i NUS promijenili svoje mjesto usljed poplava i klizišta.

Čete rezervnih snaga EUFOR-a – Operacija “Zajednički napori 14”

Čete koje su sastavni dio rezervnih snaga EUFOR-a, takozvane „snage iza horizonta“, sastavljene su od četa iz Austrije, Slovenije i Ujedinjenog Kraljevstva. One su prvobitno trebale biti raspoređene u BiH radi učešća u vježbi “Brzi odgovor 14” / Quick Response 14/, ali su, zbog situacije prouzrokovane nedavnim poplavama, zajedno sa Oružanim snagama BiH izvodile akcije pružanja pomoći u otklanjanju posljedica prirodnih nesreća.

EUFOR i OS BiH – zajedno u pružanju pomoći

Čete EUFOR rezervnih snaga radile su zajedno sa pripadnicima Oružanih snaga BiH u Doboju, Maglaju, Loparama, Žepču, Topčić Polju, Domaljevcu i Šamcu na izvršavanju mnogobrojnih zadataka, kao što su popravke na vodovodnoj mreži, dezinfekcija ulica, otklanjanje smeća i prijevoz humanitarne pomoći.

EUFOR Timovi za osmatranje i vezu (LOT) svakodnevno su radili sa Timovima za civilno-vojnu saradnju Oružanih snaga BiH i civilnim vlastima, na procjeni situacije na terenu, kako bi mogli koncipirati listu prioritarnih zadataka.

Zajednička akcija rezervnih četa Velike Britanije, Slovenije, Austrije i OS BiH na čišćenju Doboja. Otklanjanje otpada sa ulica samo je jedan od mnogobrojnih izvršenih zadataka.

U posljednjih nekoliko sedmica, EUFOR je pružio humanitarnu pomoć vlastima BiH, izvršio oko 800 evakuacija i prevezao više od 1,300 ljudi.

Fotografije: Herbert Pendl

Raditi na dobrobit svih

Komandant se susreo sa pripadnicima EUFOR-a i OS BiH

EUFOR potpukovnik Eric Baad-Heimer, pripadnik Švedske vojske pomaže u kopanju

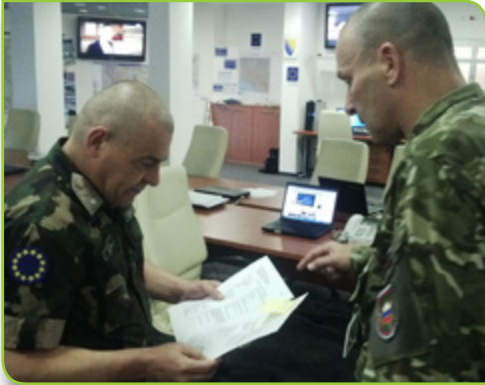

Zajednički rad pripadnika multinacionalnih jedinica u Šamcu

EUFOR i vojnici iz Velike Britanije polažu cijevi u Loparama

EUFOR u bliskoj saradnji sa državnim i međunarodnim vlastima

Načelnik štaba EUFOR-a, brigadni general András Szűcs, bio je u stalnom kontaktu sa predstavnicima Ministarstva odbrane i sigurnosti BiH, od samog početka elementarnih nepogoda

Razmjena informacija je vrlo bitna

Čamci iz rafting klubova iz Konjica prevezeni su kamionima EUFOR-a kako bi pomogli u evakuaciji stanovništva

Tamo gdje su putevi bili prohodni, koristili su se kamioni Multinacionalnog bataljona EUFOR-a kako bi prevezli namirnice, čamce i inženjersku opremu

Dvostruka uporaba oružanih snaga

Svečanost povodom završetka vježbe EUFOR-a i Oružanih snaga BiH - "Zajednički napor -2014" održana je 20. lipnja u bazi OS BiH "Dubrave" u Živinicama. Satnije pričuvnih snaga iz Austrije, Slovenije i UK bile su raspoređene u BiH kako bi sudjelovale u pomenutoj vježbi na pružanju pomoći pri saniranju posljedica katastrofalnih poplava. Prijevoz humanitarne pomoći, otklanjanje naplavina i otpada iz kuća, dezinfekcija zgrada, rekonstrukcija puteva na sjeveru zemlje, bile su samo neke od glavnih zadaća koje su ove satnije izvršile tijekom posljednjih nekoliko nedjelja. General-bojnik Dieter Heidecker zahvalio je Pričuvnim snagama na njihovom zalaganju i sudjelovanju u ovim akcijama, te naglasio kako posao EUFOR-a još uvijek nije završen. "Danas se opraštamo sa satnijama Pričuvnih snaga EUFOR-a, ali to ne znači da se naš angažman u ovome smislu okončava. Ostatak trupa EUFOR-a nastavlja pomagati pri saniranju posljedica poplava, dok EUFOR nastavlja provoditi svoj program osposobljavanja i obuke sa Oružanim snagama BiH."

Zajedno protiv prirodnih nepogoda

General-bojnik Heidecker iskoristio je ovu prigodu i zahvalio se pripadnicima Oružanih snaga na uloženoj trudu, naglasivši kako je oduševljen načinom kako su Oružane snage BiH žurno odgovorile na ovaj izazov. "Zajednički napor 2014" trajao je od 6. do 20. lipnja 2014. Oko 1,500 vojnika Oružanih snaga i EUFOR-a bilo je raspoređeno diljem zemlje koja je bila pogođena prirodnim nepogodama.

Forum za prosperitet i zapošljavanje

**...Interesi građana
moraju imati
prioritet....**

Ublažavanje posljedica poplava bila je jedna od tema na Forumu za prosperitet i zapošljavanje koji se nedavno održao u Sarajevu. Peter Sorensen, specijalni predstavnik EU, koji je predsjedavao Forumom, rekao je da će EU i dalje nastaviti raditi na rješavanju problema i da je spremna da pomogne, međutim potrebno je da i BiH hitno implementira set mjera za poboljšanje situacije. "BiH mora stimulirati zapošljavanje, smanjiti troškove rada, povećati konkurentnost ekonomije, smanjiti taksene obaveze i usvojiti set zakona o radu. Postoji interes da BiH postane članica EU, ali da bi se to desilo, njena ekonomija mora biti vraćena u fokus", rekao je on. Christian Danielsson, generalni direktor za proširenje EU izjavio je kako bi se trebala iskoristiti svaka prilika za nastavak ekonomskih reformi i da će se nastaviti pružati

podrška BiH na njenom putu ka EU. "Prioritet za BiH trenutno je otkloniti posljedice ove ogromne tragedije", izjavio je.

Ekonomске reforme su glavni uslov za BiH kako bi krenula dalje ka Evropskoj uniji, i zbog toga mnogo odlučnosti i rada onih koji su odgovorni, treba da bude uloženo, pa čak i nakon izbora. Katastrofa koja je pogodila BiH samo ju je više gurnula unazad, tako da je ova konferencija bila organizirana sa ciljem da pokaže važnost razvoja ekonomije za ovu zemlju, kojoj moraju biti svi posvećeni u BiH. "Ovo je dramatično vrijeme i interesi građana moraju imati prioritet kod domaćih vlasti. Početkom godine, bili su organizirani protesti koji su refleksija nezadovoljstva u društvu, usljed izrazito velikog postotka nezaposlenosti i to je nešto što se mora promijeniti na bolje. Ova zemlja se mora bolje organizirati i u njoj svi moraju raditi zajednički, jedinstveno, u protivnom ako se ovako nastavi, još dublje će zapasti u siromaštvo," upozorio je Visoki predstavnik, Valentin Inzko.

"Ovo je početak nečega na čemu će se nastaviti raditi. Reformski program je jasan i nadam se da će svi savjesno izvršavati svoj dio posla. Mi smo spremni da pomognemo BiH," rekao je Peter Sorensen, specijalni predstavnik EU na zatvaranju Forumu.

Tiha prijetnja u BiH – mine

Najzagađenija zemlja minama u Evropi

Poplave u Bosni i Hercegovini uzrokovale su novu opasnost od disclociranih mina i neeksploziviranih ubojitih sredstava (NUS-a). Najveće padavine ikada do sada bukvalno su pomele kuće, ljude i puteve. Potop je uzrokovao još jedan veliki problem: prijetnju od mina i NUS-a.

Poplave su preplavile obale rijeka i izazvale klizišta koja su pomjerila ili potpuno sklonila upozorenja na minska polja i neeksplozivirane zamke. Dva desetljeća su prošla pokušavajući da se otkrije oko milion mina u BiH. A sada, one su pomjerene usljed razornih poplava u regiji i predstavljaju veliki problem, jer mogu preći čak i u susjedne zemlje jugoistočne Evrope.

Prijetnja za više od pola miliona stanovnika

Prema podacima BHMCA-a, veličina minski sumnjive površine u BiH trenutno iznosi 1.218,5 km². Od završetka rata, 1,723 stanovnika je stradalo od mina, od toga 600 smrtno. Iako se mnogo uradilo u procesu identifikacije i uklanjanja minski kontaminiranih površina, one se još uvijek mogu naći širom BiH. Nemoguće je biti siguran da će se sve mine ikada u potpunosti moći ukloniti, posebno sada kada se pojavljuju na površinama na kojima nikada nisu bile.

Misija Centra za uklanjanje mina u BiH, kao i svih učesnika u realizaciji strateških ciljeva je da se BiH očisti od mina 2019. godine. Međutim, cilj strategije protivminskog djelovanja, "BiH bez mina 2009.-2019.", bit će teško dostići. Zbog poplava kao i nedostatka novca, implementacija strategije se neće moći realizirati prema ranije napravljenom planu.

Pomijeranje lokacija mina usljed poplava velika briga za lokalne zajednice

"Stanovnici mnogobrojnih sela pronašli su mine nakon poplava. Mi nastojimo da informišemo ljude da budu oprezni i prijave nepoznate predmete lokalnim vlastima," rekao je Saša Obradović iz BHMCA-a, dodavši kako očekuje i više izvještaja o minama i neeksploziviranim sredstvima (NUS) jednom kada se voda povuče. Pomjerene mine i NUS, kaže on, još uvijek su u dobrom stanju i predstavljaju opasnost, naročito ako izrone ponovo na površinu.

Izbjeći veću katastrofu

Najveći problem postoji na području Brčkog i Šamca, gdje je oko 10 km² minskih polja bilo pod vodom. Nakon povlačenja vode, potrebno je hitno reagirati prije nego se stanovništvo vrati u okolna područja. Zahvaljujući profesionalnim timovima iz inostranstva, kao i angažiranju lokalnih timova koji su radili na popravljanju štete, mnogo veća katastrofa je na sreću izbjegnuta.

Potreba za edukacijom o opasnostima od mina je nažalost još uvijek očita u BiH. Djeca su zaista jedna od najugroženijih grupa.

EUFOR Centar za koordinaciju minskih informacija, sa sjedištem u Butmiru je odigrao važnu ulogu u tom pogledu. Preko 250,000 osoba je učestvovalo u edukacijskom programu tokom posljednjih

Podmukle ubice

Više od 9,400 mikro lokacija je registrirano kao minski zagađena područja. Identifikovano je 1,417 ugroženih zajednica kojima prijete opasnost od mina i eksplozivnih sredstava, obuhvatajući 540,000 stanovnika ili 15% ukupnog broja populacije BiH. Najugroženija područja – Dobojski, Maglaj, Olovo, Unsko-sanski kanton, regija Posavine, bazeni rijeka Bosne, Krivaje i Usore. 70% poplavljenog područja se smatra ugroženim minama i NUS-om. Oko 60% mina promijenile su svoje mjesto i odnesene su kilometrima daleko na nepoznate lokacije.

nekoliko godina, što predstavlja, mora se priznati, itekako impozantan broj.

Ipak, rizik od mina još uvijek predstavlja prijetnju u označenim područjima u prirodi ili u blizini naseljenih područja. Svi moraju dati sve od sebe kako bi djeca ali i odrasli se informisali što više o ovoj temi kako bi se izbjegla veća stradanja. Sigurnost djece mora biti jedan od najvažnijih ciljeva za bh. društvo u cjelini. Stručnjaci procjenjuju da će se i u narednih 75 godina morati raditi na čišćenju zemlje od mina.

Stoga, prevencija i odgojno-obrazovni rad pogotovo s djecom u školama vrlo su bitni. Osim neposredne opasnosti za bh. stanovnike, svaka pomjerena mina mogla bi stvoriti međunarodni problem ukoliko poplavne vode nastave nositi eksploziv nizvodno.

Ne približavaj se nepoznatom predmetu i ne diraj ga. Ne dozvoli ni tvojim prijateljima da ga diraju, upozori ih da je to opasno. Nikada ne pomijeraj znakove koji označavaju prisustvo minskih polja.

Doniranje krvi spašava živote

Civilni i vojni pripadnici EUFOR-a okupili su se u medicinskom centru kako bi donirali krv građanima Bosne i Hercegovine

Inicijativa akcije darivanja krvi potekla je od šefice Odsjeka za promociju davalaštva u Zavodu za transfuzijsku medicinu, profesorice Maide Šalaga-Badždar. Kako je ona naglasila, neophodno je svakodnevno osigurati određenu količinu krvi za bolesne i ozlijeđene u Općoj bolnici i Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu, ali i drugim

Dr. Irena Dinova, šefica EUFOR Medicinskog odjela i njen tim

centrima za transfuziju u BiH. "Krv nije moguće vještački proizvoditi i jedini izvor ovoga lijeka je čovjek - darivatelj", kaže ona. "Mi smo od Zavoda dobili zahtjev za pomoć, tako da smo odlučili da nastavimo ranije započetu saradnju, te smo organizirali dobrovoljno darivanje krvi u kampu Butmir", rekao je major Radoslav Ivanov, EUFOR medicinski savjetnik koji je zajedno sa osobljem EUFOR medicinskog odjela, pomogao Zavodu za transfuziju krvi organiziranje ove akcije.

"Procedura doniranja je svugdje ista. Svi donatori moraju najprije proći medicinski pregled, kako bi se vidjelo da li je krv kvalitetna za transfuziju, a nakon toga, počinje i sam proces doniranja. Ovdje je sve prošlo u najboljem redu, akcija je vrlo dobro organizirana od strane našeg EUFOR medicinskog odjeljenja u saradnji sa Zavodom za transfuziju krvi. Vjerujem da problem leži u tom kratkom periodu od samog informiranja i same realizacije. Ipak, svaka donacija krvi je humana i dobrodošla", kaže dr. Irena Dinova, šefica EUFOR Medicinskog odjeljenja.

Jednoj povrijeđenoj odrasloj osobi potrebno je 40 jedinica krvi u hitnom slučaju

Redovnim doniranjem krvi dajete svoj doprinos nastavku života

Krv za stanovništvo BiH

Osoblje Federalnog instituta za transfuziju krvi bilo je vrlo profesionalno, ali i zahvalno na ovoj donaciji. Kako i sami kažu, svim medicinskim institucijama nedostaju zalihe krvi, jer katkad pacijenti moraju čekati danima kako bi došli na red za neki hirurški zahvat. "Krv je vrlo bitna ne samo u hitnim slučajevima, nego za svakodnevne potrebe i rutinske operacije. Oni znaju da pomažu drugima da poboljšaju svoje zdravstveno stanje. Danas pripadnici EUFOR-a su spasili živote stanovnicima BiH", kaže dr. Kenan iz Federalnog zavoda za transfuziju. Nakon doniranja krvi, vojnici su imali osjećaj da su uradili nešto zaista veliko za narod ove države. Iako je zadatak vojnika EUFOR-a da pruže doprinos u održavanju mira i stabilnosti BiH, doniranje krvi značilo je direktnu povezanost sa ljudima ove zemlje.

Globalno zatopljenje

Nije li vrijeme da svijet konačno shvati ozbiljnost problema?

Kada je riječ o pitanju globalnog zatopljenja, stavovi u znanstvenim krugovima svakim danom bivaju sve ujednačeniji. Klimatske promjene su realnost i sve su izraženije. Činjenica je da ljudski faktor ima značajan udio u globalnom zatopljenju, pa je stoga naša dužnost poduzimati odgovarajuće mjere na zaštiti prirode i okoliša.

Klima se može drastično razlikovati od dekade do dekade, a znanstveno je dokazano da priroda nije sama po sebi hirovita i kapriciozna. Svaka promjena mora imati svoje logično objašnjenje, pogotovo kada se danas pouzdano zna da klima ima svoje cikluse i zakonitosti.

Još od 19.stoljeća prikupljaju se i sistematiziraju podaci o vremenu. Nastajali su čitavi vremenski bilteni, koji odavno ukazuju na postojanje određenih klimatskih ciklusa. I danas se redovito bilježe podaci o porastu i izmjenama temperature, količini padavina za periode od nekoliko mjeseci ili dekada, koji često i u znatnoj mjeri variraju od regije do regije.

Znanstvenici su otkrili kako smog ne samo da blokira sunčevu svjetlost, što dovodi do zagrijavanja atmosfere, nego uzrokuje i pojavu kiselih kiša, koje predstavljaju ozbiljnu prijetnju za opstanak šuma i oceana te nanose štete poljoprivredi. Budući da je životni vijek zagađivača kratak i da ih ispiru kiše, znanstvenici smatraju da bismo korištenjem efikasnijih i čistijih izvora energije umnogome umanjili rizike po naše zdravlje i da sve još uvijek ne bi bilo izgubljeno za našu planetu. Kako bi se smanjila emisija toplih plinova poput ugljičnog dioksida, metana, dušičnog oksida, možemo reducirati potrošnju

fosilnih goriva primjenom novih tehnologija koje znatno reduciraju emisiju ispušnih plinova, te kontinuirano raditi na zaštiti globalnog šumskog potencijala. Ako se u zemljama širom svijeta ne poduzmu mjere na smanjenju emisije plinova koji stvaraju efekat staklenika, u 21. stoljeću porast će razina mora zbog čega će milijuni ljudi biti ugroženi poplavama.

Nije li navedeno dovoljno razloga kako bismo shvatili svu ozbiljnost problema koji prijete našoj planeti?

Ljudski faktor se smatra jednim od najvećih krivaca za dinamiku atmosferskih promjena koje su danas glavna preokupacija znanstvenika. Samo u posljednjih 150 do 200 godina u atmosferi su se odigrale krupne promjene, zbog čega su se pojedine biljne i životinjske vrste teško uspjele adaptirati. Brojni su faktori koji doprinose zagađenju atmosfere, od industrijskih postrojenja do prijevoznih sredstava koja stvaraju ispušne plinove. Pojačano emitiranje plinova dovelo je do porasta temperature na našoj planeti – fenomen danas poznat kao globalno zatopljenje.

Ubrzane klimatske promjene predstavljaju prijetnju za opstanak ljudskog roda

Od kraja 19. stoljeća, prosječna temperatura zemljine površine enormno je porasla. Posljednjih nekoliko godina smatraju se najtoplijima još od 1860., otkada se koriste instrumenti za mjerenje atmosferskih vrijednosti. Godine 1995., vodeći svjetski stručnjaci oformili su Međunarodni odbor za klimatske promjene (IPCC). Prema njihovim predviđanjima u narednih 100 godina prosječna temperatura bi mogla nastaviti da se povećava. Toplija klima će utjecati na količinu padavina, češće izazivati suše, odnosno poplave, uzrokovati topljenje glečera i polarnih santi leda, a sve će rezultirati ubrzanim rastom razine mora. Povećanje toplote dovest će do povećanog isparenja površinskih voda, zrak će također imati

Globalno zatopljenje u 20. stoljeću najveće je u posljednjih 400 do 600 godina. Arktički ledeni plašt izgubio je oko 40% od svoje debljine u protekla četiri desetljeća. U posljednjih 100 godina razina mora raste tri puta brže nego u prethodnih 3 000 godina.

Druge opasne posljedice globalnog zatopljenja utjecat će na porast problema vezanih za vodene resurse, sve ekstremnije vremenske pojave koje će rezultirati poplavama i uništavanjem imovine, porast zaraznih bolesti na područjima u kojima ih ranije nije bilo.

veću moć ekspanzije što će povećati apsorpciju vlage. Sve ovo će utjecati na vodene resurse, šume i druge prirodne eko-sustave, a ponajviše na ljudsko zdravlje.

Prevenција seksualnog nasilja u konfliktima

Od 4. do 6. juna 2014., Centar za obuku za operacije podrške miru (PSOTC - Peace Support Operations Training Center) bio je domaćin radionice pod nazivom "Prevenција seksualnog nasilja - po modelu treninga trenera". Kroz ovu radionicu, Ministarstvo vanjskih poslova Ujedinjenog Kraljevstva i Ministarstvo odbrane BiH pokazali su svoju spremnost da koriste stručnost Centra za obuku u mirovnim operacijama (PSOTC) kao platformu za razvoj i provođenje modula za obuku na temu prevencije seksualnog nasilja unutar odabranih rezidentnih i mobilnih timova za obuku PSOTC centra kao i unutar Oružanih snaga BiH i oružanih snaga drugih zemalja Zapadnog Balkana.

Ova radionica je imala za cilj provesti probnu opću obuku na temu prevencije seksualnog nasilja za buduće instruktore i predavače iz PSOTC-a, Ministarstva sigurnosti BiH, NATO-a, EUFOR-a i Britanske ambasade u Sarajevu. Nadalje, radionica je imala za cilj povećati konceptualno razumijevanje rodni pitanja i primjene nulte tolerancije prema seksualnom iskorištavanju i zlostavljanju, kao i eventualnih uloga vojnih, policijskih i civilnih komponenti u prevenciji seksualnog nasilja (PSN) u kontekstu operacija podrške miru. Pomenuta radionica predočila je budućim PSN instruktorima određeni metodološki okvir za vođenje različitih treninga i vježbi i grupnih diskusija u okviru PSN modela. Imajući u vidu da su ovoj radionici prisustvovali iskusni predavači i treneri, sadržaj radionice jasno ih je upoznao sa svim segmentima PSN-a koji moraju biti integrisani u svaki model obuke koja se odnosi na PSN, kao i sa metodama kako to učiniti.

Jasminka Džumhur - ombudsman za ljudska prava BiH

Žene i djeca su često predmet zlostavljanja i najviše su izloženi nasilničkom zlostavljanju, zbog njihovog spola, doba starosti ili statusa u društvu. Rodno temeljeno nasilje predstavlja kršenje univerzalnih ljudskih prava zaštićenih po međunarodnim konvencijama o ljudskim pravima, uključujući pravo na sigurnost ličnosti, pravo na najviši mogući standard fizičkog i mentalnog zdravlja, pravo na slobodu od torture ili surovih, neljudskih i ponižavajućih postupaka i pravo na život.

Eufor savjetnica za rodna pitanja, gospođa Nikolina Marčeta, dala je doprinos radionici kroz predavanje na temu "Osjećaj pripadnosti spolu, predrasude i stereotipi".

Koncert najstarijeg vojnog benda na svijetu – Mehter, održan je 20. juna u kampu Butmir. Ovaj čuveni bend gostovao je u Sarajevu sa nekoliko koncerata koji su se održali u sklopu Festivala Ajvatovica koji se održao između 20. i 25. juna 2014. Za vojno i civilno osoblje EUFOR-a, ovaj događaj je bio zaista neobičan, ali iznad svega jako interesantan. Šareni kostimi i tradicionalni marš privukli su pažnju svih prisutnih.

Vjeruje se da je prvog “mehtera” (na perzijskom jeziku mehter – ‘muzičar’) sultan Kej Kubad III poslao kao poklon Osmanu I, zajedno sa pismom u kojem pozdravlja formiranje nove države. Od tada, svakoga dana nakon dnevne molitve, “mehter” bi svirao na dvoru otomanskog vladara. 1826., sultan Mehmed II ukida janjičare, te je samim tim muzika mehtera pala u nemilost, jer su janjičari činili okosnicu tog benda.

Nakon 1911., i propadanja carstva, direktor Istanbulskog vojnog muzeja pokušava obnoviti tradiciju, te 1953., na 500-tu godišnjicu od pada

Najstariji vojni marš-bend na svijetu

Konstantinopolja u ruke sultanu Mehmedu II, u potpunosti obnavlja tradiciju i tako bend postaje dio Oružanih snaga Turske.

Grad u kamenu - Počitelj

Ovaj nekada privlačni srednjovjekovni grad smješten je u dolini rijeke Neretve, dvadesetak kilometara južno od Mostara, uz magistralni put koji vodi prema Jadranskom moru. Ne postoje tačni podaci o nastanku naselja, ali se pouzdano zna da je na ovom mjestu 1444. godine, postojala tvrđava koju su držali Mađari.

Turci je zauzimaju 1471. i Počitelj postaje dio Otomanskog carstva. Prvu džamiju sagradio je hadži Alija još 1563. Početkom 18. vijeka Počitelj postaje sjedište kapetanije a 1782. i sjedište kadiluka. Zidine koje datiraju iz 17. vijeka svjedoče o vremenu uspona ovoga grada. U to vrijeme, u Počitelju je bila osnovna škola (mekteb), srednja vjerska škola (medresa) i javno kupatilo (hamam), kao i prenočište za putnike (han).

Počitelj je izgrađen na obronku brda koje dominira nad krivudavim koritom rijeke Neretve. Samo naselje izgleda kao neki prirodni amfiteatar i predstavlja pravi praznik za oči, posebno za arhitekte koji imaju osjećaj za ljepotu prirodnog okruženja. Kuće od kamena, do kojih vode kamenom popločane ulice, zanimljive su svaka za sebe, a sakrivene su iza visokih zidova koji čuvaju intimu i mir u dvorištima. To svjedoči o kulturi koja polaže više na unutrašnje uređenje nego na vanjske efekte.

Turski putopisac Evlija Čelebija prošao je kroz Počitelj 1664., a u svojim spisima je zabilježio: "U avliji džamije raste visoki čempres. Ovu prelijepu

džamiju sagradio je predak našeg plemenitog Ibrahim age. U blizini rijeke, uz gradske zidine, njegov plemeniti brat sagradio je narodnu kuhinju u kojoj i danju i noću siromašni ljudi mogu dobiti jelo. Četvrtkom uveče služi se biber meso i veoma ukusan sutlijaš. Kuće u ovom gradiću sagrađene su jedna iznad druge, okrenute su prema zapadu i gledaju na rijeku. Orasi ovdje rastu u izobilju, a zbog blage klime voće uspijeva bolje nego u drugim mjestima".

Evlija Čelebija takođe pominje sahat-kulu čije zvono je "teže i zvoni jasnije nego ijedno drugo u Bosni", a koje je prema legendi doneseno sa Krita. Godinama je ovaj sat pokazivao tačno vrijeme u Počitelju. Njegov zvuk je odzvanjao daleko odbijajući se od kamen, tako da se u vrijeme tišine mogao čuti u Čapljini i Gabeli. Zvono sa sahat-kule čulo se sve do 1917. kada je istopljeno za municiju, samo godinu dana prije potpisivanja primirja, koje je značilo završetak Prvog svjetskog rata. Počitelj nakon toga gubi svoj strateški značaj i stagnira. Tek šezdesetih godina prošlog vijeka, ovaj gradić se ponovo razvija i postaje turistički centar.

U Gavrankapetanovića kući osnovana je 1964. godine umjetnička kolonija. Više od 2000 umjetnika, ne samo slikara već i pisaca i pjesnika iz cijelog svijeta posjećuje ovu koloniju svakog ljeta. Počitelj je svojim srednjovjekovnim kamenim građevinama, starom kulom koja dominira nad rijekom i blizinom Jadranske obale, uvijek pružao umjetnicima miran i slikovit kutak za rad. I na taj način Počitelj počinje svoj novi život i polako vraća svoj nekadašnji sjaj.

ORUŽANE SNAGE
BOSNE I HERCEGOVINE
UZ OBUKU I PODRŠKU EUFOR-a

**MNOGO VIŠE
OD VOJSKE**